

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/115/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513206519
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8513206519.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Škraba, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 42, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 3.6.2014 pod č. k. 4C/62/2013-49, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom č. k. 4C/62/2013-49 žalobu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa domáhal náhrady škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy 275,- eur titulom porušenia povinnosti podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. a nevydania rozhodnutia v zákonnej 15-dňovej lehote o udelení poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu si žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody 125,- eur pozostávajúcej zo sumy 70,- eur za výkon zamestnancov pomocou informačného systému, sumy 40,- eur za udržiavanie a správu informačného systému, ako aj 15,- eur za urgencie adresované exekučnému súdu vrátane poplatkov na poštovné a telekomunikačné výdaje. Čo sa týka nemajetkovej ujmy tu žiada 660,- eur, pretože konštatovanie nečinnosti a prieťahov v súdnom konaní nie je dostatočným ospravedlnením. Za jeden mesiac omeškania s vydaním rozhodnutia požaduje 55,- eur, čo zodpovedá rozhodnutiu Ústavného súdu, ktorý pri prieťahoch prisudzuje v priemere 55,- eur za jeden mesiac omeškania.

Žalovaná so žiadosťou nesúhlasila. Samotné podanie žalobcu je zmätočné, pričom ako dôkaz sa odvoláva na exekučný spis, a tak prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Nie je jasný titul na náhradu škody, či je to nárok z nesprávneho úradného postupu a prieťahov alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Dňa 23.4.2012 boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, s tým, že už 27.9.2012 pre uplynutím 6-mesačne lehoty na predbežné prerokovanie nároku, žalobca už podával žalobu na súd. Ide o predčasne uplatnenie nároku na súde. Navyiac, žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne.

Žalovaný poukazuje na to, že lehota na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi je výrazne krátka. V prípade exekučného titulu, ktorým je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, z úradnej moci vzniká povinnosť súdom preskúmať titul vedenia exekúcie, takže 15-dňová lehota na zamietnutie návrhu na udelenie poverenia neplatí.

Žalobca nepreukázal vznik ani výšku škody. Akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené priefahy. Ich uplatnenie považuje žalovaná za účelové, keďže žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad o poskytnutých úveroch. Skutočnú škodu je potrebné preukázať listinnými skutočnosťami. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha preskúmaniu prípadu zo strany súdu. Žalobca nesprávne vychádzal z paušálnej sumy 660,- eur za priefahy v konaní s poukazom na viaceré Nálezy Ústavného súdu, ale podľa § 17 ods. 3 zákona č. 517/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, kde žalobca si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy ako spoločnosť - právnická osoba, žiadnym spôsobom nepreukázal zánik podnikateľských a plánov, resp. nedoložil ako táto situácia ovplyvnila jeho podnikateľské aktivity.

Súd v konaní mal preukázané, že žalobca uplatňuje nárok z porušenia povinnosti v exekučnom konaní Okresným súdom Vranov nad Topľou vo veci sp. zn. 3Er/11/2010, kde žalobca ako oprávnený viedol exekúciu proti povinnému D. Y. titulom rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s.. Uznesením z 5.3.2010 č. k. 3Er/11/2010-9 súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti uplatneného úroku z omeškania. Ďalším uznesením z 12.4.2010 bolo udelené súdnemu exekútorovi poverenie.

Súd nárok žalobcu posudzoval podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., a to že štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu. Nesprávny úradný postup je definovaný v § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514, t.j. porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné priefahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Žalobca vidí nesprávny úradný postup v tom, že súd bol bezdôvodne nečinný päť mesiacov pri podaní žiadosti o udelenie poverenia. V danom prípade exekučný súd zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, pretože uznesením z 5.3.2010 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Súd tak nebol povinný v zmysle § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok) o žiadosti o udelenie poverenia rozhodnúť do 15 dní, lebo táto lehota platí len vtedy, ak súd nezistí rozpor žiadosti a návrhu so zákonom.

Súd sa stotožnil s argumentáciou žalovanej, že nedošlo k preukázaniu existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Žalobca v konaní nedoložil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody. Škodu vyčíslil paušálne za pracovné výkony zamestnancov udržiavajúcich a spravujúcich informačný systém, pričom paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou. Jedná sa iba o jednostranné tvrdenie žalobcu. Súd nemohol prihliadnuť ani na znalecký posudok č. 1/2014, ktorým bola vyčíslená majetková škoda žalobcovi z dôvodu nesprávneho úradného postupu. Znalec vychádzal len z podkladov poskytnutých zadávateľom, pričom podklady boli kontrolované len formálne. Vecná stránka

je garantovaná len poskytovateľom informácií, ale nebolo kontrolované, či žalobcovi skutočne vznikla škoda, majetková aj nemajetková ujma. Preto súd na znalecký posudok nemohol prihliadnuť.

Nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na nemajetkovú ujmu. A tu je povinnosť preukázať nemajetkovú ujmu pri nedodržaní zákonnej lehoty. Podľa žalobcu došlo k nezákonnému zásahu do podnikateľských postupov žalobcu, čo spôsobilo neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca svoje tvrdenie nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. Žalobca v konaní nepreukázal ani výšku materiálnej škody ani výšku nemateriálnej ujmy, preto súd návrh zamietol. Nie je možné opomenúť ani rozhodnutie v exekučnej veci sp. zn. 3Er/11/2010, kde uznesením z 5.3.2010 bola zamietnutá časť nároku žalobcu.

Keď nebola preukázaná zodpovednosť štátu za škodu, nepreukázala sa ani existencia priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou a nemajetkovou škodou, preto súd návrh zamietol.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa §142 ods. 1 O.s.p. a neúspešnému žalobcovi nepriznaná náhrada trov prvostupňového konania. Žalovaná si náhradu trov konania nežiadala, preto úspešnej žalovanej nebola priznaná náhrada trov prvostupňového konania.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca. Súd rozhodol o merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd svojím rozhodnutím de jure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo nie je prípustné.

Súd poprel tvrdenia žalobcu, že u neho vznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Odvolateľ ďalej poukázal na rozhodnutie štrasburského súdu, že zodpovednosť štátu vzniká aj v konaní, keď súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory napríklad nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod..

Žalobca doložil znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave. Tam je preukázané, ako nesprávny úradný postup mal negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie majetku žalobcu v určenej výške. Súd ale nevykonával dokazovanie znaleckým posudkom.

Odvolateľ navrhol prerušenie konania z dôvodov podania ústavnej sťažnosti na Ústavný súd SR. Na základe vyššie uvedeného navrhuje zrušiť rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa a vec mu vrátiť na ďalšie prejednanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správny. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Žalobca v konaní uplatňuje právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, keď exekučný súd v rozpore s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 nevydal v zákonnej 15-dňovej lehote rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. § 44 Exekučného poriadku dáva povinnosť súdu skúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora vykonaním exekúcie. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu

so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia zamietne. Exekučný poriadok dáva úradnú povinnosť súdom skúmať žiadosť o udelenie poverenia z úradnej moci a limituje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pri bezchybnom návrhu. Exekučný poriadok neuvádza žiadnu lehotu na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca ako oprávnený viedol exekučné konanie na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, kde bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá v časti výšky úroku z omeškania. 15-dňová lehota platí pri bezchybnom návrhu. Exekučný poriadok neuvádza žiadnu lehotu na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Keď uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 7.4.2010, tak 12.4.2010 bolo udelené poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému.

§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi, ale táto 15-dňová lehota nie je stanovená pre prípady, keď súd nevyhovie návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, aj keď sa žalobca domnieva, že aj v takomto prípade by mala platiť 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi. Z Exekučného poriadku takáto povinnosť nevyplýva pri vydaní rozhodnutia o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia. Preto nemôže dôjsť k porušeniu práva žalobcu na vydanie rozhodnutia - urobenia úkonu v zákonom stanovenej lehote. Nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z..

Štát má zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom len v prípade, keď takýto nesprávny úradný postup sa preukáže. Ak Exekučný poriadok nedáva lehotu na vydanie rozhodnutia o neudelení poverenia súdnemu exekútorovi, nemôže sa žalobca domáhať náhrady škody za nedodržanie neexistujúcej zákonnej lehoty. Keď nedošlo k porušeniu právnej povinnosti súdom, rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ nárok žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Žalobca v konaní uplatňuje právo na náhradu škody v dôsledku nevyhnutných administratívnych úkonov súvisiacich so správou pohľadávky, tak ako aj nemajetkovú ujmu. Žalobca nepreukázal, že čiastka 125,- eur ako škoda mu vznikla v súvislosti s nevydaním rozhodnutia v zákonnej lehote. Ak by súd prijal úvahu žalobcu o administratívnych nákladoch za 176 dní bezdôvodnej nečinnosti súdom, tak jeho administratívne náklady za správu pohľadávku od vydania rozhodnutia rozhodcovským súdom 30.10.2009 do podania návrhu na vykonanie exekúcie 11.1.2010 by boli takými nákladmi, ktoré by sa rovnali aj hodnote vymáhanej pohľadávky. Z hľadiska toho, že dňa 27.9.2012 bola podaná žaloba na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, za dobu 3 rokov by správa pohľadávky výrazne prekračovala hodnotu pohľadávky žalobcu z úverového vzťahu, výkon ktorého bol predmetom rozhodcovského konania, resp. súdnej exekúcie.

Čo sa týka nemajetkovej ujmy žalobca vychádza z rozhodnutia Ústavného súdu SR, ktorý za prietahy v súdnom konaní v trvaní 1 rok a 1 mesiac priznal zadosťučinenie 15.000,- Sk. Za mesiac to vychádza v priemere 55,32 eur za omeškanie s vydaním rozhodnutia. Prietahy v súdnom konaní 1 rok a viac v inej veci nemôže byť podkladom pre obdobný postup pri uplatnenom nároku žalobcu. Žalobca ničím nezodôvodnil, že práve táto nemajetková ujma mu vznikla v súvislosti s porušením práva a že samotné konštatovanie porušenia práva nebude dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

V súvislosti s uplatnenou náhradou nemateriálnej škody je potrebné vychádzať aj z toho, či ujma u žalobcu v dôsledku nevydania rozhodnutia o udelenie súdneho poverenia je takého charakteru, že konštatovanie porušenia povinnosti nie je dostatočným zadosťučinením a je potrebné ju priznať. Je osvedčené, že žalobca je spoločnosťou, ktorá je známa svojím vymáhaním pohľadávok založených na poskytovaní spotrebiteľských úverov, kde v mnohých prípadoch je preukázaná nekalá obchodná praktika žalobcu, o čom svedčí aj list generálneho riaditeľa pre spravodlivosť európskej komisie adresovaný predstaviteľovi Slovenskej republiky pre EÚ V. Y. priamo v súvislosti s činnosťou spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o., pri vymáhaní pohľadávok zo spotrebiteľských zmlúv prostredníctvom rozhodcovských orgánov. V rozhodcovských konaniach boli spotrebiteľia pozbavení ochrany, ktorú im poskytujú kogentné ustanovenia právnych predpisov štátu, na území ktorého takýto orgán sídli. Okresný súd konštatuje nepreukázanie ohrozenia legitímnych očakávaní žalobcu v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Žalobca hovorí o strate dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci, tak práve zo

strany žalobcu sú často porušované práva spotrebiteľov, o čom svedčí list Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť Európskej komisie. Odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, keď žalobca nepreukázal vznik majetkovej škody v súvislosti s nevydaním poverenia a nepreukázal ani nemajetkovú ujmu. Z hľadiska morálnych aspektov pri tvrdenom porušení práva žalobcu, sám žalobca často vymaháva pohľadávky, ktoré sú pochybné, a nárok na náhradu nemateriálnej ujmy v peniazoch je tiež pochybný. O tom svedčí aj rozhodnutie exekučného súdu, pokiaľ nevydal poverenie v časti úrokov z omeškania do 0,15 % denne. Preto odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne v celom rozsahu.

Odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne v časti trov konania. Okresný súd mohol rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 O.s.p. podľa úspechu v súdnom konaní. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Úspešnej žalovanej pred súdom prvého stupňa trovy konania nevznikli, resp. si ich nežiadala, preto úspešnej žalovanej nebola priznaná náhrada trov konania. Navyac, rozhodovanie o trovách konania je návrhovým konaním (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. podľa úspechu v súdnom konaní. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanej v odvolacom konaní trovy nevznikli, preto úspešnej žalovanej nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.